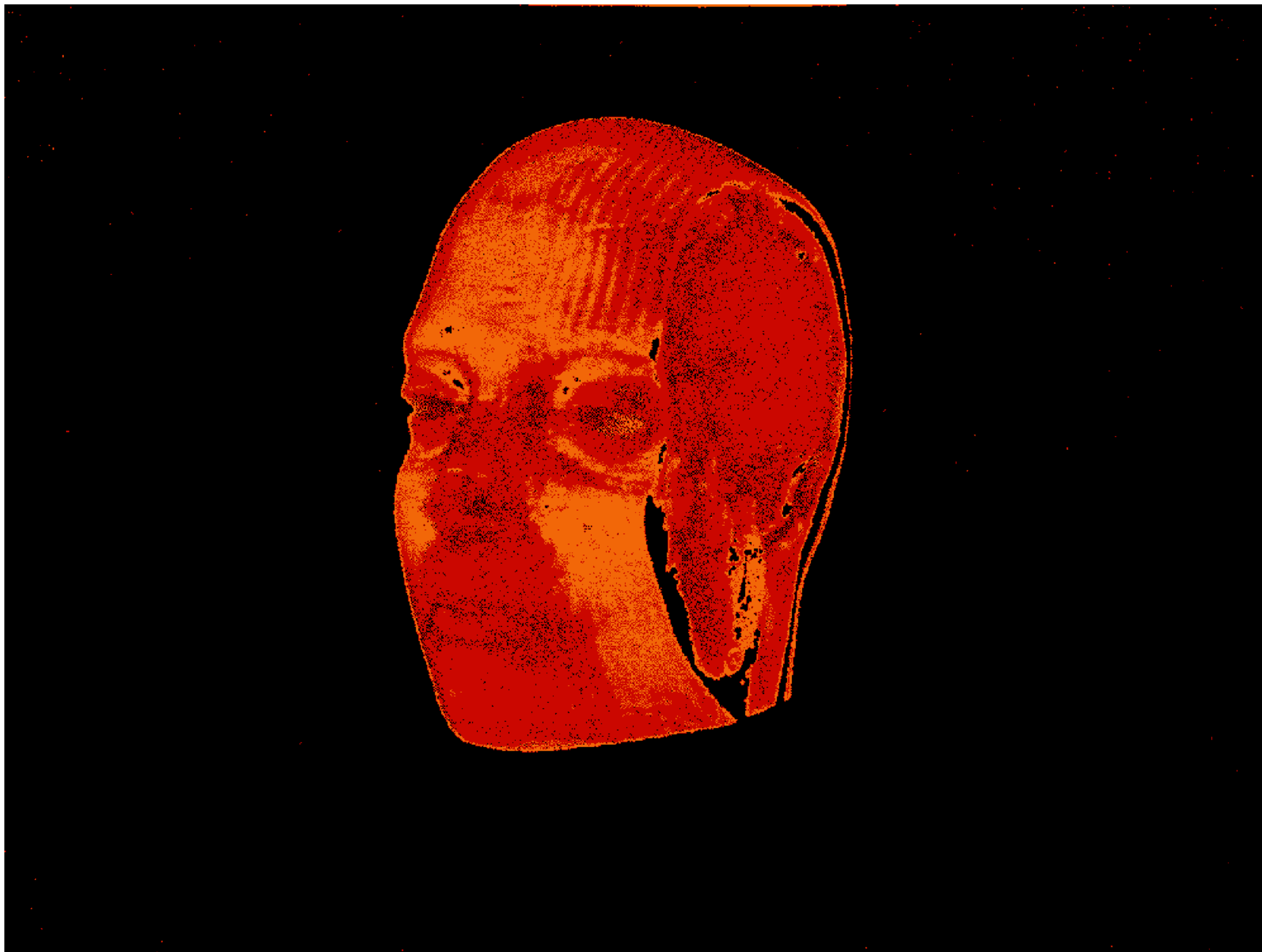

DEBATT

Grove feil om moderne psykiatri

Lindvigs beskrivelse av psykiatrien er som å lese Amalie Skrams beretninger i romanen «Professor Hieronimus». Men den enfoldige og maktsyke Hieronimus er for lengst død, skriver Anders Malkomsen.

For å kurere psykisk sykdom trenger man kraften fra den synergien som oppstår i møtet mellom ulike perspektiver, skriver innleggsforfatteren. (Kollasj: Morgenbladet. Kilder: Bionerd / Wikimedia) (Foto: Morgenbladet)

Av Anders Malkomsen, lege i spesialisering i psykiatri, Oslo universitetssykehus

Gunnhild Ruud Lindvig [beskriver](#) i Morgenbladet 18. juli psykiatrien som «det dyreste vitenskapelige blindsporet verden har sett», og gjentar den sedvanlige kritikken av psykiatere som en enfoldig hærs-kare av biologisk orienterte pilletrillere med tvilsomme metoder.

For Lindvig blir løsningen at hele psykiatrien skal legges ned fordi den er ensidig biologisk orientert. Ikke engang Dainius Pūras, som Lindvig bruker som eneste kilde, er enig med henne. Pūras [skriver](#) i en FN-rapport fra 2020 at «[t]he biomedical approach to mental health conditions still has an important role to play».

Artikkelen fortsetter under annonsen

Tre grove feil

En førsteamanuensis bør vite at det er lurt å begrense sine kommentarer til det man selv har kompetanse om. Det går nemlig helt galt når Lindvig kommenterer effekter ved og bivirkninger av psykiatriske medikamenter. Heldigvis har hun fått [svar på tiltale](#) av psykiatriprofessor Solveig Klæbo Reitan, som har korrigert de groveste feilene.

Psykiatridebatt

7. juli: Lena Lindgren om [nedbygging av psykiatrien](#)

18. juli: Gunnhild Ruud Lindvig: «[Psykiatriens virkelige krise](#)»

21. juli: Randi Rosenqvist: «[Regjeringen kan prioritere psykiatriske pasienter](#)»

24. juli: Solveig Klæbo Reitan: «[Jo, psykiatrien har gjort store fremskritt](#)»

Det er heller ikke riktig at man ikke har klart å knytte spesifikke psykiske lidelser til biokjemiske og genetiske avvik, slik Lindvig påstår. Norske psykiatere publiserte nylig en vitenskapelig gjennomgang av utviklingen innen psykiatrisk genforskning. Den slår fast at vi har kommet langt, selv om det er langt igjen å gå.

Det er også feil at psykiatriske diagnoser ikke har vitenskapelig basis. Det stemmer at diagnosene er deskriptive, og

således ikke sier noe sikkert om årsaken til psykiske lidelser, men det er ikke det samme som «uvitenskapelig». Vitenskap handler ikke bare om å finne årsaker, men også om å beskrive virkeligheten så nøyaktig som mulig. Derimot kan alternativene til dagens diagnoser foreløpig kalles uvitenskapelige, da det mangler vitenskapelig belegg for en transdiagnostisk forståelse av psykiske lidelser.

Hieronimus er død

Den enfoldige, maktsyke psykiatriprofessor Hieronimus, som Amalie Skram så drepende portretterte i sine bøker fra innsiden av asylet, er for lengst død. I dag er idealet et helt annet.

Det har ikke vært et ensidig fokus på biologi i min spesialisering som psykiater. I dagens utdanning er idealet snarere det klassiske renessansemennesket, som behersket mange kunster og hadde kunnskaper innen ulike områder – også det psykososiale.

For å kurere psykisk sykdom, som er en av vår tids vanskeligste og viktigste oppgaver, trenger man kraften fra den synergien som oppstår i møtet mellom ulike perspektiver.

Moderne psykiatere er nemlig ikke «eksperter på ... medikamente[r]», slik Lindvig antyder, men på samspeillet mellom medikamenter, psykologiske ressurser, biologisk sårbarhet, sosiale forhold og eksistensielle kvaler. Det psykososiale perspektivet er nødvendig, men ikke tilstrekkelig for å forstå og behandle psykiske lidelser. Derfor trenger vi psykiatrien som medisinsk fag.

redaksjon@morgenbladet.no

25/07/2023 16:06

Annonse

Mer fra Debatt

Annonse

Annonse

Annonse